

Campania „Să fim alături de cei cu probleme de sănătate mintală”

INDIFERENȚA naște DIFERENȚE! Fii alături de noi!

www.somato.md

Campanie de susținere a persoanelor cu probleme de sănătate mintală

În R. Moldova numărul persoanelor cu afecțiuni psihice se ridică la circa 100 mii (numărul aproximativ al raionului Ialoveni), dintre care cca 20% sunt copii. Circa 55,5 mii dintre persoanele cu probleme de sănătate mintală sunt luate în evidența instituțiilor medicale.

Asociația SOMATO din Bălți anunță despre lansarea unei campanii de susținere a persoanelor cu probleme de sănătate mintală.

Campania are genericul „Să fim alături de cei cu probleme de sănătate mintală” și va fi promovată pe toată durata lunii mai. Prin această acțiune, Asociația SOMATO își propune să sensibilizeze opinia publică, în special, din Chișinău, Bălți, raioanele Rezina și Ungheni, în vederea acceptării și oferirii de șanse egale pentru trai în comunitate persoanelor cu probleme de sănătate mintală.

Pe durata campaniei, la posturi locale și naționale de radio și TV vor fi difuzate spoturi ce vor promova toleranța față de această categorie de persoane. Specialiști în domeniul sănătății mintale vor fi invitații unor emisiuni TV, care vor pune în discuție problemele cu care se confruntă zi de zi persoanele cu probleme de sănătate mintală.

In Moldova, funcționează trei spitale de psihiatrie (Chișinău, Orhei și Bălți), șase centre comunitare și patru internate psiho-neurologice.

Ziare din Chișinău, Bălți, Rezina și Ungheni vor publica articole ce vor relata despre aspecte ale sănătății mintale.

În raioanele și orașele respective vor fi organizate mese rotunde în cadrul cărora specialiști în domeniul sănătății mintale, factori de răspundere locali și reprezentanți ai societății civile vor discuta căi și modalități de îmbunătățire a situației persoanelor cu probleme de sănătate mintală.

Campania este organizată de Asociația SOMATO în comun cu Ministerul Sănătății în cadrul proiectului „Dezvoltarea sistemului serviciilor comunitare de sănătate mintală în Moldova (etapa a doua)”, cu suportul financiar al Agenției pentru Dezvoltare și Cooperare a Elveției.

Percepțiile privind fenomenul discriminării în R. Moldova

Rezultatele unui studiu (Percepțiile populației din Republica Moldova privind fenomenul discriminării: studiu sociologic) efectuat de „CBS AXA” la comanda Fundației „Soros-Moldova” relevă că cel mai frecvent sunt discriminate în țară sunt persoanele cu dizabilități mintale (68%). Alte categorii de persoane discriminate: dizabilități fizice (66%), persoanele sărace (59%), persoanele HIV pozitive (56%), persoanele în etate (50%), homosexualii (49%), romii (48%) și femeile (32%).

Cercetarea, care a fost publicată în februarie a.c., a fost efectuată pe un eșantion de 1200 de respondenți în 25 de localități urbane și 63 de localități rurale.

Alte rezultate ale sondajului cu referință la persoanele cu afecțiuni mintale:

- persoanele cu dizabilități mintale sunt acceptate de 40% dintre respondenți în calitate de vecini;
- 35% dintre respondenți – în calitate de coleg de muncă;
- de 31% – în calitate de prieten;
- doar de 8% – de viitor membru al familiei.

**Respondenții care au prieteni, rude sau chiar cunoscuți cu dizabilități mintale acceptă în mai mare măsură persoanele cu dizabilități mintale decât cei care nu mențin nici un fel de relații cu acest grup.*

Stereotipuri aplicate în mod frecvent persoanelor cu probleme de sănătate mintală:

- debil;
- fără discernământ;
- incapabil de a munci;
- persoană periculoasă, care trebuie izolată;
- nu poate avea familie;
- păcătos;
- bolnav;
- sărman;
- dement;
- handicapat;
- slab dezvoltat;
- bolnav psihic;
- invalid.

**INDIFERENȚA
NAȘTE
DIFERENȚE!**

**FII ALĂTURI
DE NOI!**

Alte date cu referință la discriminare:

- fenomenul discriminării și marginalizării anumitor grupuri de persoane este un fenomen care ia amploare în ultimii ani în Republica Moldova;
- mai bine de 30% din respondenți susțin că discriminarea în ultimii cinci ani a sporit;
- fiecare al treilea respondent a fost martor în ultimii doi ani la cel puțin un caz de discriminare care s-a manifestat prin jignirea verbală a persoanei (66%), persoana a fost dată afară dintr-un spațiu public (10%), persoana a fost amenințată (10%), persoanei i-a fost aplicată violența fizică(12%).

Raport american despre persoanele cu handicap din Moldova

Departamentul de Stat al SUA a dat publicității (la 8 aprilie) Raportul 2010 privind Drepturile Omului în lume. Documentul vizează situația drepturilor omului din 194 de țări, inclusiv Republica Moldova. Printre altele, în raport este descrisă și situația ce ține de problema situației persoanelor cu dizabilități fizice și mintale.

Conform documentului citat, în 2010, au fost raportate cazuri de discriminare pe scară largă a studenților cu dizabilități. Raportul Departamentului american de Stat menționează că anul trecut ministerul de resort a emis un ordin, potrivit căruia orfanii și copiii cu dizabilități și nevoi educaționale speciale să fie incluși în sistemul educațional.

Documentul precizează că, anul trecut, în Moldova, au existat peste 170.000 de persoane cu handicap. Autoritățile nu au alocat fonduri suficiente pentru implementarea strategiilor naționale pentru reformarea sistemului rezidențial de îngrijire și reabilitare a copiilor și integrarea socială a persoanelor cu handicap.

Autoritățile au aprobat un regulament-cadru privind organizarea, funcționarea și standardele de calitate ale „Caselor comunitare” pentru persoanele cu afecțiuni mintale, se arată în raport.

În raport, cu referință la persoanele cu handicap, se mai menționează faptul că nevăzătorii (în țară sunt circa 9000 de astfel de persoane) din Moldova se confruntă cu problema exercitării dreptului lor la vot.

În documentul citat se menționează că în regiunea estică a țării – Transnistria – rămâne problematică situația antrenării în procesul educațional a copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Oameni priviți chiorâș în raionul Ungheni

Discriminarea și stigmatizarea persoanelor cu afecțiuni mintale, în raionul Ungheni, rămân încă fenomene frecvent întâlnite și ar putea fi depășite doar cu implicarea și dorința localnicilor, dar și a autorităților de a schimba starea de lucruri. Specialiștii consideră că fenomenele respective sunt alimentate de slabele cunoștințe despre ce sunt afecțiunile mintale.

Directoarea Centrului Comunitar de Sănătate Mintală din Ungheni, Mariana Balmuș, consideră că despre discriminarea și stigmatizarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală se vorbește prea puțin, iar autoritățile locale sunt preocupate de problemele persoanelor cu probleme de sănătate mintală atât timp cât nu se confruntă de această problemă personal.

In 2010, au fost raportate cazuri de discriminare pe scară largă a studenților cu dizabilități.

„Grija pentru persoanele bolnave psihic trebuie să o poarte, din punctul lor de vedere, cadrele medicale, asistența socială și poate uneori organele de drept”, spune doamna Balmuș, care este de părere că la Ungheni problema persoanelor respective este considerată una ce ține de medicină și mai puțin a societății.

Vorbind despre gradul de toleranță a comunității unghenene față de persoanele cu probleme de sănătate mintală, Mariana Balmuș a spus pentru „Expresul de Ungheni” că populația pare să fi acceptat ideea că există astfel de persoane, dar își schimbă părerile când sunt întrebați dacă ar fi de acord ca să aibă un vecin cu afecțiuni mintale sau dacă s-ar căsători cu o persoană cu tulburări mintale.

La nivel național, datele unui studiu („Percepțiile populației din R. Moldova privind fenomenul discriminării”), efectuat recent de Fundația Soros-Moldova, arată că circa 70% dintre cei 1200 de respondenți din 88 de localități consideră că cel mai discriminat grup de persoane sunt oamenii cu probleme de sănătate mintală. Deși recunoaștem acest fapt, continuăm să-i privim chiorăș pe cei care văd lumea în alte dimensiuni și culori, iar prin indiferența noastră față de ei dăm nașterii diferențelor.

În raionul Ungheni, potrivit datelor oficiale, sunt peste 2600 de persoane cu probleme mintale, dintre care circa 760 sunt copii.

Copiii din școlile-internat din raionul Rezina pot învăța în școlile obișnuite

În raionul Rezina, funcționează două instituții speciale pentru copii cu probleme de sănătate mintală – școlile-internat auxiliare din orașul Rezina și din satul Cîneșeuți – iar majoritatea discipolilor de aici ar putea face față programelor școlare din școlile obișnuite.

De această părere este Vladimir Roman, medic-psihiatru al Centrului Comunitar de Sănătate Mintală din Rezina.

Deși oficial nu există cazuri de stigmatizare a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, copiii din cele două internate din raionul Rezina sunt discriminați, într-o oarecare măsură, anume prin sistemul educațional existent.

„Acești copii, practic, sunt stigmatizați de stat și societate prin intermediul sistemului educațional, fiind izolați de societate, care, de cele mai multe ori, are o atitudine rezervată față de absolvenții unor asemenea instituții. Majoritatea absolută dintre ei ar putea să învețe în școli obișnuite, să trăiască în familii, să achiziționeze deprinderi de viață, prieteni printre copiii sănătoși”, povestește medicul-psihiatru Vladimir Roman.

Reprezentanții puterii locale, aceștia sunt preocupați de situația persoanelor cu probleme de sănătate mintală în măsura în care legea îi obligă să desfășoare anumite acțiuni în sprijinul acestor categorii de persoane.

Datele oficiale arată că în evidența Serviciului psihiatric din Rezina se află 885 pacienți, inclusiv peste 430 de copii. În mare parte, persoanele aflate în evidență suferă de retard mintal (431), epilepsie (124) și schizofrenie (123). Statisticile oficiale din Rezina indică și asupra creșterii numărului pe noi persoane luate în evidență – dacă în 2009 au fost luați în evidență 68 de bolnavi, anul trecut această cifră s-a apropiat de o sută. Este în creștere și mortalitatea în rândul persoanelor cu afecțiuni mintale. Medicii explică că aceasta se întâmplă din cauza situației materiale precare a bolnavilor și întârzierii tratamentului.

Populația pare să fi acceptat ideea că există astfel de persoane, dar își schimbă părerile când sunt întrebați dacă ar fi de acord ca să aibă un vecin cu afecțiuni mintale sau dacă s-ar căsători cu o persoană cu tulburări mintale.

Mariana Balmuș, directoarea CNSM din Ungheni

In sprijinul persoanelor cu probleme de sănătate mintală din Rezina vine Centrul Comunitar de Sănătate Mintală (Rezina, str.27 August,7, tel. +254-2-21-86).

Instituția are șase lucrători, care activează în baza unui program redus de lucru.

Centrul deservește GRATUIT populația orașului Rezina (circa 15 mii de cetățeni, inclusiv 180 de persoane cu probleme de sănătate mintală), dar nu refuză nici populația raionului (cca 56 mii de locuitori).

În raionul Rezina, potrivit specialiștilor în psihiatrie, populația manifestă „o toleranță trează” față de persoanele cu probleme de sănătate mintală. Atitudinea față de această categorie de persoane este formată de veacuri și se exprimă, în principal, prin compătimire, spun medicii-psihiatri locali.

La Chișinău, crește numărul de persoane cu probleme de sănătate mintală

Specialistul principal al Ministerului Sănătății în psihiatrie, Mihai Hotineanu, director al Spitalului de Psihiatrie din Chișinău, a comunicat că în Republica Moldova, la începutul acestui an, erau în evidență dispensarică circa 55,4 mii de pacienți.

Din acest număr, circa 8,3 mii de pacienți (maturi – 6339, copii - 1896) sunt din Chișinău.

Potrivit lui Hotineanu, incidența maladiilor psihice în Moldova are o tendință de creștere și constituie 417,8 (maturi – 363,8; copii – 611,8) la 100 mii populație. Prevalența maladiilor psihice în țară, în ultimii ani, se menține la același nivel – 2764,3 la 100 mii populație. La Chișinău, incidența maladiilor mintale este de 549,5 (maturi – 456,5; copii – 987,7), iar prevalența de 2721,5 la 100 mii populație.

La Chișinău, din persoanele aflate în evidența dispensarică circa 50% constituie pacienții cu dereglări psihotice, inclusiv schizofrenie; 30% constituie tulburările mintale cu caracter nonpsihotic și 19% retardul mintal.

Potrivit studiului „Starea sănătății mintale a populației”, în Republica Moldova sunt înregistrați oficial peste o sută de mii de persoane cu tulburări mintale și de comportament. În fiecare an, potrivit experților, numărul acestora crește, în medie, cu circa zece mii.

Indiferența naște diferențe! Fii alături de noi!

Fii alături de noi pentru a susține și a înțelege anumiți oameni din jurul tău. Oameni cărora, uneori, poate, nu vrei să le dai binețe, să discuți cu ei pentru că arată altfel, pentru că gândesc în alte dimensiuni sau pentru că văd lumea în alte culori.

Încearcă să-i înțelegi pe cei cu probleme de sănătate mintală, să le întinzi o mână de ajutor pentru a le face viața mai bună în comunitatea noastră.

Un studiu recent arată că persoanele cu dizabilități mintale sunt grupul de persoane discriminat cel mai frecvent în țara noastră. Într-un stat care se vrea „în rand cu lumea” nu este loc pentru discriminarea și marginalizarea anumitor grupuri de persoane!

Te invităm să devii parte a campaniei „Să fim alături de cei cu probleme de sănătate mintală”. Spune-le prietenilor tăi, vecinilor, colegilor de serviciu că noțiuni precum „debil”, „nebun”, „dement” ș.a. nu mai au loc în vocabularul nostru. Sparge aceste stereotipuri și acceptă-i pe cei care sunt altfel!

Campania este derulată pe durata lunii mai a.c. de Asociația SOMATO cu sprijinul financiar al Agenției pentru Dezvoltare și Cooperare a Elveției.

La începutul acestui an, în R. Moldova, în evidență dispensarică erau în evidență circa 55,4 mii de pacienți.

Mihai Hotineanu, specialist principal al MS în psihiatrie

